

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-IBL

Onderwerp

Nieuwe Wet inburgering - Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2021-002581	☒ B & W	12-10-2021
Datum	21-09-2021	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
08 Meedoen		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. De Geest		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	12-10-2021
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager	06-10-2021	☐ adj.secr.	--
wethouder	--	☒ gem.secr.	07-10-2021
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2021-10-15

Bijlagen

Notitie Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021

B&W brief - reactie op advies ASDD

B & W d.d.: 12-10-2021

Besloten wordt:

- In te stemmen met de inrichtingskeuzes voor de nieuwe Wet inburgering zoals verwoord in de notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021' als nadere uitwerking van het op 16 maart 2021 vastgestelde Uitvoeringskader Inburgering.
- De trajectregie intern te beleggen bij de afdeling Inkomensondersteuning en de benodigde 3,2 Fte aan te stellen voor de functie trajectregisseur.
- Op basis van het uitvoeren van een formatiecalculatiemodel, daadwerkelijke instroom en nieuwe ramingen voor de toekomst van het aantal inburgeraars, en een evaluatie na 1 jaar in 2023 het financiële kader te actualiseren.
- De benodigde 1 Fte aan te stellen voor de functie beleidsadviseur inburgering.
- Samenwerkingsafspraken met de partners VluchtelingenWerk, KonnecteD, Deventer Doet, Stichting Jongerenet, Humanitas/ Stichting Present en Rechtop vast te leggen zodat ieders rol en verantwoordelijkheid in het totale proces duidelijk is.
- Het tekort dat ontstaat door grotere structurele uitgaven dan inkomsten de komende twee jaren te dekken vanuit de reserve nieuwkomers en deze reserve in te zetten vanaf 2022.
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat de samenwerkingspartners, zoals genoemd onder punt 5, geïnformeerd zijn.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Ja
Begrotingswijziging	Ja

Financiële gevolgen opvangen
Het tekort dat ontstaat door grotere structurele uitgaven dan inkomsten de komende twee jaren te dekken vanuit de reserve nieuwkomers en deze reserve in te zetten vanaf 2022.

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
  - De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
  - De nota en het besluit openbaar te maken nadat huidige samenwerkingspartners op het gebied van inburgering geïnformeerd zijn.
  - De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?	Ja
Adviesraad/ Adviesraden	
Adviesraad Sociaal Domein Deventer	

Toelichting

Inleiding

Per 1 januari 2022 worden gemeenten verantwoordelijk voor de Wet inburgering 2021. Dit betekent dat zij in het nieuwe inburgeringsstelsel de regie (weer terug) krijgen en verantwoordelijk zijn voor de begeleiding van inburgeraars (statushouders én gezinsmigranten), de bevordering van de zelfredzaamheid van inburgeraars, het aanbieden van inburgeringstrajecten en de kwaliteit daarvan.

Gemeenten moeten binnen wettelijke kaders invulling geven aan het nieuwe inburgeringsstelsel. Dit vraagt om een andere manier van werken binnen de gemeente en om aanpassingen in de huidige werkwijze met lokale samenwerkingspartners op het gebied van inburgering. Hiertoe heeft het college op 16 maart 2021 het uitvoeringskader nieuwe Wet inburgering vastgesteld. We sluiten in dit uitvoeringskader zoveel mogelijk aan bij bestaande structuren en initiatieven in Deventer. Het uitvoeringskader heeft een nadere verdieping gekregen in de notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021'.

Inrichtingskeuzes

Het nieuwe inburgeringsstelsel vraagt om (inrichtings)keuzes. Het gaat hierbij om de regievoering, de participatiecomponent van de leerroutes B1 en Z, het Participatieverklaringstraject, maatschappelijke begeleiding, financieel ontzorgen, de tolkvoorziening, beleidsinzet, contactmanagement, inkoop en informatievoorziening. Op basis van de huisvestingstaakstelling van de afgelopen jaren wordt er uitgegaan van gemiddeld 75 statushouders en gemiddeld 25 gezinsmigranten per jaar dat zal starten met de inburgering.

Voorgesteld wordt om 3,2 Fte aan te stellen voor de functie trajectregisseur en deze trajectregie bij de afdeling Inkomensondersteuning te beleggen. Daarnaast wordt voorgesteld om 1 Fte voor de functie beleidsadviseur inburgering aan te stellen. Tenslotte worden de samenwerkingsafspraken met de partners VluchtelingenWerk, KonnecteD, Deventer Doet, Stichting Jongerenet, Humanitas/ Stichting Present en Rechttop vastgelegd, zodat er duidelijkheid is over ieders rol en verantwoordelijkheid.

In aanloop naar de start van het nieuwe inburgeringsstelsel heeft de gemeente de afgelopen jaren geïnvesteerd in verschillende projecten en initiatieven binnen Deventer voor het ondersteunen en/of (extra) begeleiden van inburgeraars. Het is wenselijk om zoveel als mogelijk met deze organisaties te blijven samenwerken.

Hoewel het niet wettelijk verplicht is, is het wenselijk om de komende jaren aandacht te blijven houden voor de ondertussengroep. Dat is de groep inburgeraars die op 1 januari 2022 nog inburgeringsplichtig is en juridisch onder de oude wet, met al zijn tekortkomingen, valt.

Beoogd resultaat

Alle inburgeraars in Deventer leren zo snel mogelijk de Nederlandse taal spreken en schrijven op het voor hen hoogst haalbare niveau en kunnen zelfstandig meedoen aan de samenleving, het liefst met betaald werk.

Kader

- Wet inburgering 2021
- Besluit en regeling inburgering 2021
- Verbindend kader sociaal domein
- Aanvalsplan 'Laaggeletterdheid'
- Beleidskader 'Van wieg naar werk'
- Uitvoeringsplan 'Inzet op maat'
- Actieplan 'Nieuwkomers actief in Deventer'
- Uitvoeringskader Nieuwe Wet Inburgering 2021-000586 dd 16 maart 2021
- Raadsmededeling Nieuwe Wet Inburgering-stand van zaken 2021-002037 dd 13 juli 2021

Argumenten voor en tegen

In de nieuwe werkwijze wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij bestaande structuren en initiatieven en continueren we de samenwerking met partners op het gebied van inburgering. Er ligt een goede infrastructuur in Deventer door de inzet van zowel formele als non-formele partijen. Een zoveel mogelijk lokale uitvoering faciliteert de samenwerking tussen de betrokken professionals en het bieden van een op elkaar afgestemd traject voor de inburgeraar. De tijd tot 1 januari 2022 is beperkt en het beschikbare budget maakt ook dat er gekozen wordt voor het voortzetten van bestaande initiatieven en samenwerkingsverbanden. Mogelijk dat er na twee jaar meer financiële ruimte ontstaat om aanvullende voorzieningen te kunnen bekostigen als er vanuit het Rijk meer financiële middelen ter beschikking worden gesteld voor de Onderwijsroute.

De trajectregie kan intern belegd worden. Een (overwogen) alternatief is om het te beleggen bij KonnecteD. Een aantal medewerkers daar heeft veel ervaring met de doelgroep en een netwerk opgebouwd van organisaties die betrokken zijn bij inburgeraars. Ook zou eenzelfde consultant kunnen voorzien in zowel de trajectregie als in de begeleiding naar werk. Daartegenover staat dat het intern beleggen van de trajectregie het mogelijk maakt dat de ondersteuning van inburgeraars zo veel mogelijk wordt ingebed in de reguliere infrastructuur. De nabijheid van andere ondersteuning in het sociaal domein, zoals het Team Toegang Jeugd en de Voor Elkaar-teams, stimuleert een brede (sociale) blik bij de trajectregisseur met daarbij een nauwe samenwerking met lokale organisaties. Dit maakt dat het het beste is om de trajectregie intern te beleggen.

Met deze werkwijze verwachten wij dat inburgeraars sneller en succesvoller inburgeren waardoor men sneller uit de bijstand kan stromen.

Extern draagvlak (partners)

Een concept van de notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021' is voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein Deventer. Het overkoepelend advies van de ASDD is om teksten uit de modelverordening nieuwe Wet inburgering te verwerken in de notitie. De teksten bevatten heel gedetailleerde informatie. We hebben er voor gekozen de inhoud hiervan op te nemen in beleidsregels. Een conceptversie van de beleidsregels zal t.z.t. ter advisering worden voorgelegd aan de ASDD en de raad zal hierover geïnformeerd worden. Naast het overkoepelende advies heeft de ASDD een aantal specifieke adviezen en een aantal aandachtspunten meegegeven. De notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021' is naar aanleiding hiervan op een aantal punten aangescherpt en aangevuld. Het gaat onder meer over de rol van VluchtelingenWerk en het vervallen van enkele taken van hen en het vastleggen van afspraken in het kader van het Plan Inburgering en Participatie.

De huidige samenwerking met verschillende lokale organisaties die zich inzetten voor inburgeraars wordt voortgezet. De afspraken met en werkwijze van deze partijen wordt aangepast aan de eisen in en de bedoeling van de nieuwe wet.

Begroting

In de begroting wordt uitgegaan van structurele en incidenteel te ontvangen middelen. De afgelopen jaren is niet-uitgegeven budget m.b.t. inburgering opgenomen in de reserve nieuwkomers.

Er is sprake van een negatief verschil tussen het bedrag dat we structureel zullen ontvangen en dat wat we verwachten uit te geven. Dit tekort komt voor uit het volgende:

- Vanuit het Rijk worden vooralsnog onvoldoende middelen ter beschikking gesteld voor de Onderwijsroute.
- We houden ons aan de verplichtingen vanuit de wet, maar vinden het vooral van belang dat inburgeraars goed kunnen inburgeren in Deventer.
- We zetten in het aanbod extra in op participatie naast de taallessen. Gebleken is dat hiermee de taal sneller wordt geleerd, de gemiddelde uitkeringsduur korter is en de inburgering succesvoller. Dit aanbod zal worden uitgevoerd door KonnecteD.
- We vinden het van belang lokale samenwerkingspartners als VluchtelingenWerk, Stichting Jongerenet en Deventer Doet in te blijven zetten en succesvolle projecten en verschillende vormen van ondersteuning te continueren.
- Met deze werkwijze verwachten wij dat mensen sneller en succesvoller inburgeren waardoor men sneller uit de bijstand kan stromen.

We stellen voor het tekort dat ontstaat door grotere structurele uitgaven dan inkomsten de komende twee jaren te dekken vanuit de reserve nieuwkomers en deze reserve in te zetten vanaf 2022. De 3,2 Fte voor de functie trajectregisseur en de 1 Fte voor de functie beleidsadviseur inburgering worden hieruit gedekt. Op basis van het formatiecalculatiemodel, daadwerkelijke instroom en nieuwe ramingen voor de toekomst wordt in 2023 het financiële kader geactualiseerd. De voortgang van de zogenaamde ondertussengroep speelt hierin uiteraard ook een rol.

Na één jaar moet er een keuze gemaakt worden met betrekking tot het tekort dat ontstaat door het verschil tussen de structurele inkomsten en uitgaven. Mogelijk dat het Rijk dan extra middelen ter beschikking heeft gesteld voor het geheel kunnen bekostigen van de Onderwijsroute. Dat zal het tekort niet in z'n geheel vereffenen. Er zal een keuze moeten worden gemaakt, bijvoorbeeld dat de gemeente extra middelen ter beschikking stelt of dat er bezuinigd wordt op de projecten die worden uitgevoerd door lokale samenwerkingspartners. Tegen die tijd zal er ook beter zicht zijn op de correctheid van de aannames (verwachtingen) op wat er nodig is, hoe groot de instroom daadwerkelijk is en hoeveel onderdelen van het nieuwe stelsel daadwerkelijk kosten.

Risico's

- De kostenraming van de inburgeringsvoorzieningen en uitvoeringsmiddelen vormen het uitgangspunt voor het jaar 2022 en 2023. In 2023 zal e.e.a. worden getoetst. Er zal onder meer t.a.v. de regievoering worden gewerkt met een formatiecalculatiemodel en een meting, vanuit de afdeling Inkomensondersteuning, en op basis hiervan worden mogelijk aanpassingen doorgevoerd.
- Fluctuaties in de huisvestingstaakstelling in het verleden, laten een grote onzekerheid zien in het jaarlijks te verwachten aantal inburgeraars. Hoewel de middelen voor de inburgeringsvoorzieningen gebaseerd worden op het aantal inburgeraars, is dit niet het geval voor de uitvoeringsmiddelen. Bij een hogere instroom dan 75 statushouders en 25 gezinsmigranten per jaar, blijven er onder de streep minder uitvoeringsmiddelen over voor dienstverlening per inburgeraar, zoals de regievoering en het financieel ontzorgen.
- Gemeenten ontvangen de SPUK voor statushouders verspreid over drie jaren. Het budget voor het jaar waarin de verhuizing plaatsvindt zal naar de nieuwe gemeente gaan. De budgetten worden namelijk uitgekeerd aan de gemeente waar de statushouder aan het einde van het jaar (op 31 december) woonachtig is. Mocht een statushouder aan het eind van het eerste jaar dus verhuizen naar een andere gemeente, dan zal de gemeente geen budget ontvangen, ondanks dat er al veel voorzieningen zullen zijn ingezet. De verwachting is dat dit in heel beperkte mate zal plaatsvinden.
- Vanaf 2026 is er kans op een gedeeltelijke prestatiebekostiging op basis van het aantal afgeronde inburgeringstrajecten.
- Voorzieningen zoals vervoer en kinderopvang zijn niet meegenomen in de totaalberekening. Afhankelijk

van de invulling zou dit extra kosten met zich mee kunnen brengen.

Aanpak/uitvoering

Onderdeel van het plan van aanpak was het vormen van werkgroepen voor verschillende onderdelen binnen het nieuwe inburgeringsstelsel. Inmiddels is er een aantal werkgroepen, bestaande uit medewerkers van de gemeente en van lokale samenwerkingspartners, van start gegaan. Dit om de samenwerkingspartners maximaal te betrekken bij de voorbereidingen, hun expertise te benutten en om ervoor te zorgen dat er draagvlak is bij die partners en de noodzakelijke aanpassingen in de werkwijzen tijdig plaatsvinden.

Nadat de notitie inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021 is vastgesteld, kan er invulling worden gegeven aan de verdere inrichting en implementatie van het nieuwe inburgeringsstelsel. Samenwerkingspartners worden geïnformeerd en er worden afspraken gemaakt en vastgelegd over de werkwijze per 1 januari 2022.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Nieuwe Wet inburgering Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021		
Mededelingennr	2021-002581	Portef.houder	Weth. De Geest
Team	DEV-IBL	BenW-besluit d.d.:	12-10-2021

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Het college informeert uw raad over de vaststelling van de notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021'. Het maken van inrichtingskeuzes is onderdeel van het project 'Implementatie van de nieuwe Wet inburgering' en betreft een nadere uitwerking van het op 16 maart 2021 vastgesteld uitvoeringskader nieuwe Wet inburgering. De voorbereiding op de implementatie is in volle gang en gericht op de inwerkingtreding van de nieuwe wet op 1 januari 2022.

2. Kader

- Wet inburgering 2021
- Besluit en regeling inburgering 2021
- Verbindend kader sociaal domein
- Aanvalsplan 'Laaggeletterdheid'
- Beleidskader 'Van wieg naar werk'
- Uitvoeringsplan 'Inzet op maat'
- Actieplan 'Nieuwkomers actief in Deventer'
- Raadsmededeling 2021-000586 Uitvoeringskader Nieuwe Wet Inburgering
- Raadsmededeling 2021-002037 Nieuwe Wet Inburgering-stand van zaken-juli 2021

3. Kern van de boodschap

In maart bent u door middel van een raadsmededeling geïnformeerd over het uitvoeringskader. In juli bent u geïnformeerd over de voortgang van het project en over ontwikkelingen die er waren ten aanzien van nieuwe taken voor de gemeente. Daarnaast werd er een keuzenotitie aangekondigd. Dit betreft de notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021'. Het college heeft deze vastgesteld en biedt uw raad deze ter kennisgeving aan.

Het college heeft de volgende keuzes gemaakt voor de inrichting van de Wet Inburgering:

- de trajectregie intern te beleggen;
- de trajectregie bij de afdeling Inkomensondersteuning te beleggen;
- de benodigde 3,2 Fte aan te stellen voor de functie van trajectregisseur;
- het financiële kader te actualiseren op basis van het uitvoeren van een formatiecalculatiemodel, daadwerkelijke instroom en nieuwe ramingen voor de toekomst van het aantal inburgeraars, en een evaluatie na 1 jaar in 2023;
- de benodigde 1 Fte aan te stellen voor de functie beleidsadviseur inburgering;
- het vastleggen van de samenwerkingsafspraken met de partners VluchtelingenWerk, KonnecteD, Deventer Doet, Stichting Jongerenet, Humanitas/ Stichting Present en Rechtop zodat ieders rol en verantwoordelijkheid in het totale proces duidelijk is.

Ook is besloten om het negatieve verschil tussen inkomsten en uitgaven de komende twee jaar te dekken vanuit de reserve nieuwkomers.

Verder zijn in deze raadsmededeling de financiële consequenties beschreven van het B&W besluit, wat de stand van zaken is wat betreft de inkoop van de leerroutes B1 en Z, wat er vastgelegd moeten worden ten aanzien van handhaving en wat de vervolgstappen zijn tot 1 januari 2022.

4. Nadere toelichting

Inrichtingskeuzes

Het nieuwe inburgeringsstelsel vraagt om een andere manier van werken binnen de gemeente en om aanpassingen in de huidige werkwijze. Met de vaststelling van de notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021' is onder meer bepaald welke (nieuwe) taken door de gemeente zelf of door derden gaan worden uitgevoerd. Het gaat hier om taken als trajectregie, financieel ontzorgen en maatschappelijke begeleiding.

De nieuwe werkwijze sluit zoveel mogelijk aan bij bestaande structuren en initiatieven, we continueren de samenwerking met partners op het gebied van inburgering. Er ligt een goede infrastructuur in Deventer door de inzet van zowel formele als informele partijen.

Een zo lokaal mogelijke uitvoering faciliteert de samenwerking tussen de betrokken professionals en zorgt voor een op elkaar afgestemd traject voor de inburgeraar. De tijd tot 1 januari 2022 is beperkt en het beschikbare budget maakt ook dat er gekozen wordt voor het voortzetten van bestaande initiatieven en samenwerkingsverbanden. Mogelijk dat er na twee jaar meer financiële ruimte ontstaat om aanvullende voorzieningen te kunnen bekostigen als er vanuit het Rijk meer financiële middelen ter beschikking worden gesteld voor de onderwijsroute.

Daarnaast maakt de notitie inzichtelijk gemaakt of de inburgeringsvoorzieningen en de uitvoeringsmiddelen die de gemeente vanuit het rijk ontvangt toereikend zijn met het oog op de meest gewenste nieuwe inrichting en werkwijze voor wat betreft inburgering.

Financiële consequenties

In de begroting wordt uitgegaan van structurele en incidenteel te ontvangen middelen. De afgelopen jaren is niet-uitgegeven budget m.b.t. inburgering opgenomen in de reserve nieuwkomers.

Er is sprake van een negatief verschil tussen het bedrag dat we structureel zullen ontvangen en dat wat we verwachten uit te geven. Dit tekort komt voor uit het volgende:

- Vanuit het Rijk worden vooralsnog onvoldoende middelen ter beschikking gesteld voor de Onderwijsroute.
- We houden ons aan de verplichtingen vanuit de wet, maar vinden het vooral van belang dat inburgeraars goed kunnen inburgeren in Deventer.
- We zetten in het aanbod extra in op participatie naast de taallessen. Gebleken is dat hiermee de taal sneller wordt geleerd, de gemiddelde uitkeringsduur korter is en de inburgering succesvoller. Dit aanbod zal worden uitgevoerd door KonnecteD.
- We vinden het van belang lokale samenwerkingspartners als Stichting Jongerenet en Deventer Doet in te blijven zetten en succesvolle projecten en verschillende vormen van ondersteuning te continueren.
- Met deze werkwijze verwachten wij dat mensen sneller en succesvoller inburgeren waardoor men sneller uit de bijstand kan stromen.

Het college heeft besloten dat het tekort dat ontstaat tussen grotere structurele uitgaven dan inkomsten de komende twee jaar te dekken vanuit de reserve nieuwkomers. De 3,2 Fte voor de functie trajectregisseur en de 1 Fte voor de functie beleidsadviseur inburgering worden hieruit gedekt. Op basis van het formatiecalculatiemodel, de daadwerkelijke instroom en nieuwe ramingen voor de toekomst wordt in 2023 het financiële kader geactualiseerd. De voortgang van de zogenaamde ondertussengroep speelt hierin uiteraard ook een rol.

Na één jaar moet er een keuze gemaakt worden met betrekking tot het tekort dat ontstaat door het verschil tussen de structurele inkomsten en uitgaven. Mogelijk dat het Rijk dan extra middelen ter beschikking heeft gesteld voor het geheel kunnen bekostigen van de Onderwijsroute. Dat zal het tekort niet in z'n geheel vereffenen. Er zal een keuze moeten worden gemaakt, bijvoorbeeld dat de gemeente extra middelen ter beschikking stelt of dat er bezuinigd wordt op de projecten die worden uitgevoerd door lokale samenwerkingspartners. Tegen die tijd zal er ook beter zicht zijn op de correctheid van de aannames (verwachtingen) op wat er nodig is, hoe groot de instroom daadwerkelijk

is en hoeveel onderdelen van het nieuwe stelsel daadwerkelijk kosten.

Inkoop leerroutes B1 en Z

Door de gemeenten Deventer, Apeldoorn, Epe, Heerde, Voorst en Olst-Wijhe is een gezamenlijke aanbesteding voorbereid voor de leerroutes B1 en Z (zelfredzaamheidsroute). Omdat de inhoudelijke wensen ten aanzien van de leerroutes in de subregio's rond Deventer en Apeldoorn identiek zijn, is gekozen voor een aanbesteding in één perceel. Er worden twee aanbieders gezocht die beiden in staat zijn de twee gevraagde leerroutes vorm te geven. De aanbesteding is gepubliceerd. Wij hebben begin september meerdere aanbiedingen ontvangen en zitten nu in de beoordelingsfase. We verwachten de voorlopige gunning begin oktober en de definitieve gunning eind oktober. Uitgangspunt is dat per 1 januari 2022 nieuwe statushouders op deze leerroutes kunnen worden geplaatst.

Wij willen met de inburgeringsaanbieders een hechte samenwerkingsrelatie aan gaan. Naast de leerroutes voor taal bestaat de inburgering ook uit een component participatie en/of werk of oriëntatie op vervolgonderwijs. Deze component wordt in samenwerking met lokale partners waaronder VluchtelingenWerk, KonnecteD, Deventer Doet, Stichting Jongerenet, Humanitas/ Stichting Present en Rechtop vormgegeven.

Handhaving

Binnen het vernieuwde inburgeringsstelsel hebben gemeenten nog meer dan voorheen de regie over de uitvoering. Ze zijn tijdens het hele traject verantwoordelijk voor de begeleiding en ondersteuning van inburgeraars. Bij deze nieuwe, centrale rol hoort ook het stimuleren van naleving van wet- en regelgeving, toezicht houden op de naleving en waar nodig gaat de gemeente over tot handhaving.

Eerder hadden wij het beeld dat wij mogelijk met een voorstel voor een handhavingsverordening bij uw raad zouden komen. Inmiddels is duidelijk dat (ook) de wet- en regelgeving rond handhaving gedetailleerd is voorgeschreven. Een verordening op dit vlak lijkt niet noodzakelijk. Het college gaat in aansluiting op de wetgeving een aantal beleidsregels opstellen.

Adviesraad Sociaal Domein Deventer

Een concept van de notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021' is voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein Deventer. Het overkoepelend advies van de ASDD is om teksten uit de modelverordening nieuwe Wet inburgering te verwerken in de notitie. De teksten bevatten heel gedetailleerde informatie. We hebben er voor gekozen de inhoud hiervan op te nemen in beleidsregels. Een conceptversie van de beleidsregels zal t.z.t. ter advisering worden voorgelegd aan de ASDD en de raad zal hierover geïnformeerd worden. Naast het overkoepelende advies heeft de ASDD een aantal specifieke adviezen en een aantal aandachtspunten meegegeven. De notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021' is naar aanleiding hiervan op een aantal punten aangescherpt en aangevuld. Het gaat onder meer over de rol van VluchtelingenWerk en het vervallen van enkele taken van hen en het vastleggen van afspraken in het kader van het Plan Inburgering en Participatie.

NOTITIE

Inrichtingskeuzes als gevolg van de Wet inburgering 2021

Behorende bij B&W besluit d.d. 12 oktober 2021

Deel 1: Omschrijving van de inburgeringsopgave

1. Wat is de bedoeling van het nieuwe inburgeringsstelsel?

Per 1 januari 2022 worden gemeenten verantwoordelijk voor de Wet inburgering 2021. Dit betekent dat zij in het nieuwe stelsel de regie (weer terug) krijgen en verantwoordelijk zijn voor de begeleiding van inburgeraars, het aanbieden van inburgeringstrajecten en de kwaliteit daarvan. Er wordt een hoger taalniveau van inburgeraars gevraagd.

De manier waarop de inburgering in de afgelopen jaren werd vormgegeven was onvoldoende effectief. Veel inburgeraars ontvangen langdurig een uitkering en een grote groep inburgeraars haalt ondanks aantoonbare inspanningen het inburgeringsexamen niet. Met de nieuwe wet hebben gemeenten, anders dan nu, de mogelijkheid om:

- op basis van de startpositie en ontwikkelmogelijkheden van een inburgeraar een passend traject aan te bieden en hier regie op te voeren;
- te zorgen voor een integraal traject waarbij de verschillende onderdelen van de inburgering op elkaar aansluiten, en het leren van de taal en het participeren elkaar kunnen versterken;
- de benodigde ondersteuning te organiseren gericht op de bevordering van de zelfredzaamheid van de inburgeraars;
- toe te zien op de kwaliteit van het inburgeringsaanbod.

Inburgeren is een voorwaarde om succesvol mee te doen in onze complexe maatschappij.

2. Doelgroepen en prognoses

2.1. Doelgroepen

Er worden in de Wet inburgering 2021 twee doelgroepen onderscheiden: de groep asielstatushouders, en de groep gezinsmigranten en overige migranten.

Asielstatushouders (vanaf hier statushouders) zijn mensen met een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Hieronder vallen onder andere de statushouders die zelfstandig naar Nederland zijn gekomen en verbleven hebben in een AZC, en nareizende gezinsleden van statushouders die gezinshereniging hebben aangevraagd.

Gezinsmigranten en overige migranten (vanaf hier gezinsmigranten) hebben een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd. Met gezinsmigranten worden migranten bedoeld die hier voor gezinshereniging of gezinsvorming zijn, bijvoorbeeld omdat zij een Nederlandse partner hebben. Overige migranten zijn onder andere geestelijk bedienaren en familieleden van kinderen die onder het kinderpardon vallen.

Beide groepen hebben de plicht om in te burgeren. Het gaat om de leeftijdsgroep van 18 jaar tot aan de pensioengerechtigde leeftijd. De mate waarin de gemeente hen daarbij dient te ondersteunen, verschilt. Onderstaand schema geeft per doelgroep weer voor welke onderdelen de gemeente inhoudelijk en financieel verantwoordelijk is.

Inburgeringsaanbod	Asielstatushouders	Gezinsmigranten en overige migranten
Brede intake	X	X
Plan Inburgering en Participatie (PIP)	X	X
Begeleiding en ondersteuning bij de voortgang van de inburgering (o.a. voortgangsgesprekken)	X	X
Leerroute	X	*
Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP)	X	X
Participatieverklaringstraject (PVT)	X	X
Maatschappelijke begeleiding	X	
Financieel ontzorgen	X	

* Gemeenten zijn alleen verantwoordelijk voor de participatiecomponent van de leerroute als gezins- en overige migranten een uitkering hebben op grond van de Participatiewet.

Hoewel de gemeente niet verantwoordelijk is voor het aanbieden van een leerroute aan gezinsmigranten, heeft de gemeente wel een rol in de advisering daarover.

Daar waar hierna gesproken wordt over zaken die zowel over de statushouder als over de gezinsmigrant gaan, wordt de term 'inburgeraar' gebruikt.

2.2 Prognose

Op basis van de huisvestingstaakstelling van de afgelopen jaren, gaan we uit van gemiddeld 75 statushouders per jaar dat zal starten met de inburgering. De wisselende instroom van de afgelopen jaren brengt onzekerheid met zich mee. Er zal dan ook rekening gehouden moeten worden met een marge van 35%, die zich vertaalt in 50 tot 100 statushouders per jaar. Daarnaast gaan we uit van gemiddeld 25 gezinsmigranten per jaar dat zal starten met de inburgering.

3. Wat zijn de wettelijke kaders?

Gemeenten moeten binnen de wettelijke kaders, zoals hieronder in grote lijnen is omschreven, invulling geven aan het nieuwe inburgeringsstelsel.

3.1 Inburgeringsplicht

De inburgeraar voldoet binnen drie jaar aan de inburgeringsplicht. De inburgeringsplicht bestaat uit:

- het behalen van het inburgeringsexamen (via de B1-route), de Onderwijsroute of de Zelfredzaamheidsroute (Z-route);
- het afronden van het Participatieverklaringstraject (PVT);
- het afronden van de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP).

3.2 Regievoering

Het college roept de inburgeraar op voor de afname van de brede intake. De brede intake is een onderzoek naar de mogelijkheden die inburgeraar heeft om aan de inburgeringsplicht te voldoen en bestaat o.a. uit een leerbaarheidstoets, onderzoek naar gevolgd onderwijs, werkervaring en een verkenning naar persoonlijke omstandigheden.

Het college stelt op basis van de brede intake een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) op, op basis van de brede intake, en stelt deze vast. Daarin zijn de door de inburgeraar te volgen

leerroute, de daarvoor nodige ondersteuning en begeleiding, en de intensiteit van het Participatieverklaringstraject en de Module Arbeidsmarkt en Participatie vastgelegd. In het PIP staat wat de inburgeraar moet doen om aan de inburgeringsplicht te voldoen. Het PIP heeft de vorm van een officieel besluit (beschikking).

De vaststelling van de ondersteuning en begeleiding is zodanig dat het college voldoende zicht heeft op de voortgang van het voldoen aan de inburgeringsplicht door de inburgeraar. Het college wordt geacht een boete op te leggen aan de inburgeraar als hij of zij niet of onvoldoende meewerkt aan de geboden ondersteuning en begeleiding. Het opleggen van een boete blijft achterwege als voor dezelfde gedraging de bijstand is verlaagd op grond van de Participatiewet.

3.3 Leerroutes

Het college biedt de statushouder een cursus aan waarmee aan de vastgestelde leerroute kan worden voldaan. Gezinsmigranten ontvangen een advies van het college over de te volgen leerroute maar zijn zelf verantwoordelijk voor de financiering van de route.

Het gaat om de volgende routes:

- **B1-route** - deze route is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op B1-niveau en het doorstromen naar werk;
- **Z-route** - de zelfredzaamheidsroute is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op minimaal A1-niveau en op het zelfstandig kunnen meedoen aan de Nederlandse samenleving. Deze route bestaat uit 800 uren Nederlands en 800 uren die besteed worden aan activiteiten gericht op zelfredzaamheid, activering en participatie in de Nederlandse maatschappij;
- **Onderwijsroute** - deze route bestaat uit een taalschakeltraject en is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op minimaal B1-niveau en de instroom in het regulier onderwijs (MBO, HBO of WO).

Als het college van oordeel is dat er sprake is van onvoldoende voortgang of een grotere voortgang dan was te verwachten, kan het college de leerroute opnieuw vaststellen. Wanneer na aanzienlijke inspanningen blijkt dat deze statushouder of gezinsmigrant niet in staat is het B1-niveau te behalen binnen de termijn, kan het college bepalen dat er geheel of gedeeltelijk op het A2-niveau wordt geëxamineerd.

3.4 Overige onderdelen

Participatieverklaringstraject

Het college biedt het PVT aan. Het PVT bestaat uit een inleiding in de kernwaarden van de Nederlandse samenleving van tenminste 12 uur en minimaal één activiteit of excursie. Het PVT wordt afgesloten met het ondertekenen van de participatieverklaring door de inburgeraar.

Module Arbeidsmarkt en Participatie

Het college biedt de MAP aan. De MAP bestaat in ieder geval uit een kennismaking met en voorbereiding op de Nederlandse arbeidsmarkt. Dit wordt gecombineerd met praktische inzet op de arbeidsmarkt.

Maatschappelijke begeleiding

Het college voorziet in de maatschappelijke begeleiding van de statushouder. De maatschappelijke begeleiding bestaat in ieder geval uit voorlichting over basisvoorzieningen in de Nederlandse samenleving en praktische ondersteuning bij het regelen van basisvoorzieningen.

Financieel ontzorgen

Het college voorziet in het financieel ontzorgen van de statushouder of gezinsmigrant die recht heeft op een bijstandsuitkering. Vaste lasten (huur, zorgverzekering, water en energie) worden gedurende zes maanden door de gemeente betaald vanuit de bijstandsuitkering.

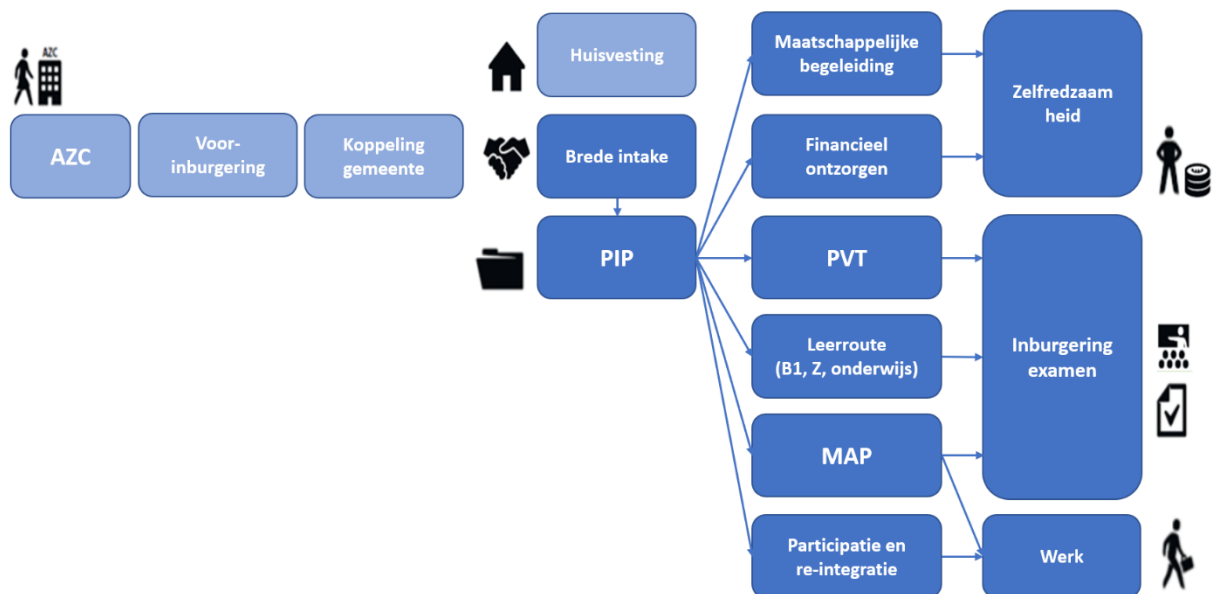
4. Het inburgeringsstelsel in beeld

Huidig inburgeringsstelsel

In het huidige inburgeringstelsel is de gemeente vanaf de huisvesting verantwoordelijk voor het aanbieden van maatschappelijke begeleiding en een Participatieverklaringstraject. Daarnaast kunnen inburgeraars, zoals iedere uitkeringsgerechtigde, begeleid worden richting werk of participatie. Het is vervolgens de verantwoordelijkheid van de inburgeraars zelf om binnen drie jaar het inburgeringsexamen te behalen op tenminste A2-niveau, door een inburgeringstraject te volgen die zij, via een aangevraagde lening bij DUO, zelf kunnen inkopen bij een taalschool.

Toekomstig inburgeringsstelsel

In het toekomstige inburgeringsstelsel blijven de inburgeraars zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de inburgeringsplicht, maar worden zij hierin door de gemeente ondersteund met extra begeleiding en een inburgeringsaanbod van goede kwaliteit. Onderstaande afbeelding geeft het proces weer dat de statushouders in het nieuwe inburgeringsstelsel zullen doorlopen. De gemeente kan ervoor zorgen dat de verschillende onderdelen, die deel uitmaken van de PIP, op elkaar aansluiten.

Lokale situatie

In aanloop naar de start van het nieuwe inburgeringsstelsel heeft de gemeente Deventer de afgelopen jaren geïnvesteerd in verschillende projecten en initiatieven voor extra begeleiding van inburgeraars. Voorbeelden hiervan zijn Stichting Jongerenet, het project Kleurrijk vanuit Deventer Doet en werkconsulenten bij KonnecteD die zich specifiek inzetten voor de begeleiding van inburgeraars. Er ligt een goede infrastructuur in Deventer bestaande uit organisaties die zich inzetten voor het ondersteunen en/of begeleiden van inburgeraars. Het is wenselijk om, in het kader van het nieuwe inburgeringsstelsel, zoveel als mogelijk met deze organisaties te blijven samenwerken.

Alle inburgeraars die per 1 januari 2022 in Deventer komen wonen, zullen gebruik maken van het nieuwe inburgeringsstelsel. De statushouders en gezinsmigranten die nu bezig zijn met hun inburgering en tot die tijd in Deventer komen wonen, worden de ondertussengroep genoemd. Zij blijven onder de huidige wet vallen, inclusief zijn tekortkomingen. Hoewel het niet wettelijk verplicht is, is het wenselijk om de komende jaren aandacht te blijven houden voor de ondertussengroep.

5. Beschikbare middelen vanuit het Rijk

Budget inburgeringsvoorzieningen

De gemeente ontvangt jaarlijks via een specifieke uitkering (SPUK) een budget om te besteden aan de inburgeringsvoorzieningen. Hieronder vallen de leerroutes, de Module Arbeidsmarkt en Participatie, maatschappelijke begeleiding, het Participatieverklaringstraject en de inzet van tolken. Het budget gaat gepaard met bepaalde verantwoording en voorwaarden. Daarnaast is er vanaf 2025 kans op een gedeeltelijke prestatiebekostiging op basis van het aantal afgeronde inburgeringstrajecten.

De middelen fluctueren. Ze worden bepaald op basis van het aantal gevestigde statushouders en het aantal gezins- en overige migranten. Volgens de rekentool SPUK van Divosa kan er uitgegaan worden van een budget van 12.712 euro per statushouder en een budget van 589 euro per gezinsmigrant. Deze bedragen zijn niet normstellend. Gemeenten zijn vrij om de middelen binnen de gestelde bestedingseisen vrij te besteden.

Uitvoeringsmiddelen

De gemeente ontvangt daarnaast jaarlijks middelen via de integratie-uitkering om de uitvoeringskosten te dekken. Te denken valt aan de kosten voor de formatie van de trajectregisseur, het financieel ontzorgen, het contractbeheer en de beleidsinzet. Voor ICT komt er een apart budget. De uitvoeringsmiddelen zijn vrij besteedbaar. Deze worden bepaald op basis van het inwoneraantal en het aantal niet-westerse migranten, en heeft daardoor een minder directe relatie met het aantal inburgeraars. In de meicirculaire is bekend gemaakt dat de gemeente Deventer in 2022 kan rekenen op 345.687 euro en in 2023 en verder op 380.298 euro. De verdeling zal naar verwachting in de decembercirculaire 2021 worden geactualiseerd, als nieuwe gegevens voorhanden zijn.

6. Uitvoeringskader

Op 16 maart 2021 heeft het college het uitvoeringskader met de lokale uitgangspunten vastgesteld. Het gaat om de volgende punten:

- Vroegtijdig contact
- Begeleiding op maat, wat betreft de intensiteit en duur van begeleiding
- Eén aanspreekpunt
- Integrale afstemming
- Duale trajecten, parallel de taal leren en participeren.
- Zo veel mogelijk lokaal
- Uitvoering door professionals en vrijwilligers
- Wederzijdse inspanning en verantwoordelijkheid

Deel 2: Invulling van de inburgeringsopgave

Gegeven het wettelijk kader, de bedoeling van de wet, komen we tot het volgende voorstel over de invulling ervan in Deventer. We sluiten zoveel mogelijk aan bij bestaande structuren en initiatieven in Deventer.

1. Regievoering

De trajectregie zal worden uitgevoerd door trajectregisseurs. Hun werk zal bestaan uit het afnemen van een brede intake, het vaststellen van het PIP, het vastleggen van afspraken en het voeren van voortgangsgesprekken (met bijbehorende verslaglegging) met de inburgeraars om te monitoren op afspraken in het PIP. Waar nodig worden er wijzigingen in het PIP aangebracht of wordt er gehandhaafd. Daarnaast zal een trajectregisseur de samenwerking zoeken met formele en non-formele organisaties in (en buiten) de gemeente.

De trajectregie bepaalt met deze werkzaamheden voor een groot gedeelte het succes van de inburgering. De trajectregisseur zorgt ervoor dat de inburgeraar een inburgeringsaanbod krijgt dat enerzijds past bij de behoeftes en mogelijkheden van de inburgeraar en anderzijds bestaat uit onderdelen die op elkaar aansluiten. De trajectregisseur wordt dan ook gezien als hét aanspreekpunt van de inburgeraar en de organisaties die in het kader van zijn of haar inburgering betrokken zijn.

Trajectregisseurs die betrokken zijn bij pilots in het land ervaren dat de beschikbare tijd voor de begeleiding van een inburgeraar beperkt is. Met name de kwetsbare inburgeraars hebben de eerste jaren, ook in de tijd tussen de voortgangsgesprekken, veel vragen. Vragen die niet alleen over hun eigen inburgering gaan, maar ook betrekking kunnen hebben op gezinsleden. Dit vraagt om een duidelijk kader ten aanzien van de rol van de trajectregisseur en goede kennis van de sociale kaart voor doorverwijzingen naar (extra) ondersteuning of hulp.

Positionering

De beleidsmatige verantwoordelijkheid van de taken die voortvloeien uit de Wet inburgering valt binnen het programma Meedoen, nadrukkelijk in nauwe afstemming en samenwerking met het programma Werk en Inkomen en het programma Jeugd en Onderwijs.

Het is wenselijk om de trajectregie intern te beleggen. Dit maakt het mogelijk dat de ondersteuning van de inburgeraar zo veel mogelijk wordt ingebed in de reguliere infrastructuur. De nabijheid van andere ondersteuning in het sociaal domein, zoals het Team Toegang Jeugd en de Voor Elkaar-teams, stimuleert een brede (sociale) blik bij de trajectregisseur met daarbij een nauwe samenwerking met lokale (sociale) organisaties. Het biedt directe sturingsmogelijkheden en daarmee mogelijkheden om te veranderen van werkwijze als op basis van eerste ervaringen dat wenselijker blijkt te zijn.

We adviseren om de trajectregie onder de afdeling Inkomensondersteuning (IO) te laten vallen, uitgevoerd door specialistische consultants (trajectregisseurs). IO is binnen de gemeente de afdeling die regie voert over alle bijstandsklanten voor een langere periode. Hieronder valt een groot deel van de inburgeraars. Voor een deel van de klanten is de dienstverlening gericht op de aanvraag, toekenning en rechtmatigheid van de uitkering, voor een ander deel is de dienstverlening daarnaast gericht op de monitoring van verschillende leefgebieden en de ondersteuning bij het vinden van een participatieplek. De overlap in de klantgroep bijstandsgerechtigden en de langdurige en brede vorm van regievoering maakt IO een logische positie voor de regievoering van de inburgeraars. Andere interne afdelingen werken met een kortdurende vorm van regievoering, zoals de Toegangen, of met

regievoering op een specifiek gebied of een specifieke doelgroep, zoals het BAD en het Jongerenloket.

Een (overwogen) alternatief is het beleggen van de trajectregie bij KonnecteD. De werkzaamheden van een trajectregisseur zijn immers vergelijkbaar met de werkzaamheden van klantmanagers van KonnecteD. Een aantal medewerkers van KonnecteD heeft veel ervaring met de doelgroep en daarnaast al een netwerk opgebouwd van organisaties die betrokken zijn bij statushouders. Ook biedt het beleggen van de trajectregie bij KonnecteD de mogelijkheid om statushouders dezelfde consultant te bieden voor de regievoering als voor de begeleiding naar werk.

Het beleggen van de trajectregie bij KonnecteD vraagt om een andere of aanvullende opdracht. Op dit moment heeft KonnecteD immers de opdracht om bijstandsgerechtigden, die binnen drie jaar aan het werk kunnen, naar werk te begeleiden. Aanvullend hierop de trajectregie voor inburgering uitvoeren betekent begeleiding van een bredere doelgroep en de verbreding van focus op re-integratie, naar inburgering met daarbij voldoende aandacht voor alle leefgebieden.

Tijdsinvestering

Op basis van landelijke onderzoeken, ervaringen bij andere regiefuncties in Deventer en vanuit pilots inburgering in het land wordt een tijdsinvestering van 44 uur per inburgeraar verspreid over drie jaar ingeschat.

Kosten

Er wordt uitgegaan van een ureninzet van in totaal 4400, uitgaande van 75 statushouders en 25 gezinsmigranten dat per jaar start met de inburgering. Bij de afdeling IO wordt uitgegaan van 1388 productieve uren per FTE. Dit zou betekenen dat er 3,2 FTE zou moeten worden ingezet om aan de taken van de regievoering te voldoen. De loonsom per FTE van een medewerker uit schaal 9 (trede 5-6) bedraagt gemiddeld 65.000 euro. Hiermee komt het totaalbedrag voor de regievoering op 208.000 euro, in geval van een gemiddelde instroom.

Met een formatie van 3,2 FTE wordt de caseload gemiddeld 100 inburgeraars per FTE trajectregisseur, in geval van een gemiddeld jaarlijkse instroom. De meeste werkzaamheden zullen naar verwachting plaatsvinden bij de start en gedurende het eerste jaar van de inburgering.

Overweging: Een caseload van 100 inburgeraars wordt op basis van ervaringen in het land als veel ervaren. De meeste gemeenten streven naar een caseload van 50 tot 90 klanten per trajectregisseur.

Omdat er in het eerste jaar nog geen sprake is van een volledige instroom van inburgeraars, is het mogelijk, en vanuit financieel oogpunt wenselijk, om het aanstellen van trajectregisseurs op twee momenten in 2022 te laten plaatsvinden.

2. Leerroutes

Prognose verdeling

Hoe de statushouders verdeeld worden over de verschillende leerroutes is nog onzeker. Op basis van het slagingspercentages en het percentage ontheffingen in het huidige inburgeringsstelsel, en de huidige kennis over de Onderwijsroute, gaan wij uit van de volgende verdeling:

B1-route (60%)	Z-route (30%)	Onderwijsroute (10%)
30 tot 60 deelnemers	15 tot 30 deelnemers	5 tot 10 deelnemers

De aantallen zijn gebaseerd op 50 (minimale instroom) tot 100 (maximale instroom) statushouders. Gezinsmigranten zijn hierbij niet meegenomen.

Taalcomponent B1- en Z-route

In oktober 2020 is door het college vastgesteld dat Deventer de taalcomponent van de B1- en Z-leerroutes regionaal gaat inkopen. De voorbereidingen daarvoor zijn in volle gang. Begin juni is de aanbesteding gepubliceerd en de verwachting is dat er eind oktober definitief gegund zal worden. Er wordt gezocht naar twee taalaanbieders die beiden de Z-route en B1-route willen aanbieden, op twee verschillende locaties, waaronder in Deventer. Het gaat om de taalscholing, Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM) en de MAP voor statushouders. Daarnaast zal de MAP ook aangeboden worden aan gezinsmigranten.

Specifiek voor de Z-route worden de aanbieders gevraagd om 100 uur aan praktijkopdrachten aan te bieden. Dit betekent dat er van de 800 uur aan te bieden participatie uren, na aftrek van 40 uur voor de MAP, nog 660 uur over blijft om door de lokale gemeenten zelf aan te bieden. Hoe dat ingevuld zou kunnen worden, is weergegeven onder het kopje 'participatie'.

Er is besloten om voor de inkoop van de Z-route en B1-route een budgetplafond in te stellen van 10.000 euro per deelnemer. Dit bedrag staat gelijk aan het (reken)bedrag dat de gemeenten toekomt voor de financiering van deze leerroutes. Dit maakt de regio aantrekkelijker voor aanbieders en geeft ons de mogelijkheid om te beoordelen op kwaliteit. Dat 10.000 euro per deelnemer een realistische prijs is, blijkt uit doorrekeningen aan de hand van gesprekken met taalaanbieders, en de ervaringen met de huidige taaltrajecten van de WEB.

Participatiecomponent B1-en Z-route

Het nieuwe inburgeringsstelsel geeft gemeenten de kans om taal en participatie elkaar te laten versterken. Met het sneller leren van de taal en sneller stappen maken naar werk als gevolg. Dualiteit is dan ook één van de uitgangspunten, zoals vastgesteld in het uitvoeringskader. Met de keuze voor een regionale inkoop van taal is een volledig geïntrigeerd duaal traject niet mogelijk. Wat er overblijft is een vorm van parallelle dualiteit, waarbij taal en participatie naast elkaar worden aangeboden. Vanaf daar kan er gekeken worden naar het maken van onderlinge verbindingen om de taal en participatie zo veel mogelijk op elkaar aan te laten sluiten, zoals aandacht voor vaktaal en taal op de werkvloer.

In de volgende alinea's wordt het participatieaanbod, dat naast het taalaanbod zal worden aangeboden, omschreven. Het is wenselijk om aanvullend hierop extra aandacht te besteden aan de onderlinge verbinding tussen taal en participatie.

➤ B1-route

Anders dan voor deelnemers aan de Z-route, hoeven inburgeraars in de B1-route niet te participeren om aan de inburgeringsplicht te voldoen. Het is wenselijk om hier wel op in te zetten. Enerzijds vanuit de gedachte dat taal sneller geleerd kan worden als taal en participatie gecombineerd worden. Anderzijds behoren alle inburgeraars tot de doelgroep van de Participatiewet, waarin betaald werk of stappen daartoe zetten, centraal staan.

Het is wenselijk dat de participatiecomponent voor de B1-route door KonnecteD wordt verzorgd. KonnecteD heeft vanuit het participatiebeleid de opdracht om klanten die met behulp van ondersteuning binnen drie jaar aan het werk kunnen, naar werk te begeleiden. De deelnemers van de B1-route maken hier onderdeel van uit. KonnecteD heeft de gemeente een aanbod gedaan van een specifiek traject voor de statushouders die de B1-route volgen. Dit traject is gericht op de begeleiding naar de arbeidsmarkt, door in te zetten op de verbinding tussen het leren van de taal en participatie. Onderdeel hiervan is onder andere een Werkfit traject met aandacht voor vaktaal en

een werk-leerroute met de inzet van een taalcoach en een praktijkbegeleider die kennis heeft van de doelgroep.

➤ Z-route

Om aan de inburgeringsplicht te voldoen dienen statushouders uit de Z-route 800 uur participatie activiteiten te verrichten (gezinsmigranten hoeven niet te voldoen aan deze plicht). Na aftrek van de 100 uur praktijkopdrachten door de taalaanbieder en 40 uur van de MAP blijft er nog 660 uur over om door de gemeente zelf te organiseren voor statushouders die deelnemen aan de Z-route.

Het is wenselijk dat de deelnemers van de Z-route worden begeleid door (gesubsidieerde) lokale organisaties, zoals Deventer Doet en Rechttop, die voor hen op zoek gaan naar participatieplekken om te kunnen voldoen aan de vereiste 660 uur participatie. Idealiter wordt aan de statushouder een kaart getoond met verschillende mogelijkheden waaruit gekozen kan worden. Periodiek zou de statushouder kunnen wisselen van plek. Tijdens de voortgangsgesprekken zal de trajectregisseur hierop monitoren.

Relatie met participatiewet

Zoals te zien is in bovenstaande uitwerkingen, wordt de participatiecomponent zo veel mogelijk georganiseerd binnen de bestaande infrastructuur in Deventer. Het participatiebeleid 'Inzet op Maat' staat hierbij centraal. Bijna alle inburgeraars zijn afhankelijk van een bijstandsuitkering. De inburgeraars worden net als elke nieuwe bijstandsklant verdeeld in één van de vier groepen van 'Inzet op Maat'. Niet alleen het ambitiegesprek en de afstand tot de arbeidsmarkt zal worden gebruikt als leidraad, maar ook de leerbaarheid en de geadviseerde leerroute, zoals naar voren is gekomen tijdens de brede intake. De deelnemers van de B1-route behoren in eerste instantie tot de klantgroep 'groeien' en de deelnemers van de Z-route behoren tot de klantgroep 'faciliteren'. In het participatiebeleid is er voor de groep 'faciliteren' een vrijblijvendheid ten aanzien van participeren. Dit gaat met de nieuwe wet veranderen voor deze groep. De doelen, zoals deze zijn opgenomen in het Plan Inburgering en Participatie, zijn leidend voor de uitvoering van de participatiecomponent.

Onderwijsroute

De kosten voor de Onderwijsroute zijn een groot zorgpunt. Uit diverse verkenningen is gebleken dat de kosten voor het organiseren van een onderwijsroute, met het oog op de vele eisen vanuit de wet en de hoge ambities die gesteld worden, oplopen van 16.000 tot 19.000 euro per deelnemer. Deze bedragen staan niet in verhouding met het (reken)bedrag van 10.000 euro dat de gemeenten toekomt voor de financiering van de leerroutes. Daar komt bij dat er in de berekeningen is uitgegaan van een gevulde klas, terwijl de garantie daarop onzeker is.

Begin juni is er mede namens de VNG, G40 en Divosa een brandbrief naar de twee betrokken ministeries (SZW en OCW) gestuurd, waarin een oproep wordt gedaan om als stelselverantwoordelijken in overleg te treden met de onderwijsaanbieders. Om zo tot oplossingen te komen. De verwachting is dat het ministerie van SZW in de eerste helft van oktober met een reactie op de geuite zorgen komt.

Ondertussen blijven wij vanuit de arbeidsregio Stedendriehoek in gesprek met onze regionale onderwijspartners. Uitgangspunt is om in deze opgave samen op te trekken, vanuit het gezamenlijke doel om inburgeraars, voor wie dat passend is, (op maat) naar bekostigd onderwijs te begeleiden. Mocht er geen oplossing vanuit de ministeries komen en regionale onderwijspartners niet in staat zijn met een passend aanbod te komen, dan zullen wij deze route als maatwerkoplossing op persoonsniveau inkopen op de plek in Nederland waar deze route wel beschikbaar komt. Dat levert naar verwachting aanzienlijke reistijden op, en zal het volume inburgeraars voor wie dit dan een

passend aanbod is, nog verder minimaliseren. Het alternatief is dan de B1-route.

3. Overige inburgeringsvoorzieningen

Participatieverklaringstraject (PVT)

Op dit moment wordt het Participatieverklaringstraject uitgevoerd door VluchtelingenWerk. De inhoud sluit aan op het wettelijk kader. Het is wenselijk om de uitvoering van het PVT te blijven beleggen bij VluchtelingenWerk, die de nodige kennis en ervaring heeft. De gemeente bepaalt de inhoud van het programma, onder andere op basis van gesprekken met de doelgroep.

Maatschappelijke begeleiding

Op dit moment wordt de maatschappelijke begeleiding uitgevoerd door VluchtelingenWerk. Het is wenselijk om deze taak te blijven beleggen bij VluchtelingenWerk, die de nodige kennis en ervaring heeft. Enkele taken die VluchtelingenWerk nu heeft, zullen met de komst van de trajectregisseur komen te vervallen, waaronder het adviseren over inburgering, de monitoring en de begeleiding naar participatie. Deze taken worden overgenomen door de trajectregisseur. Tegelijkertijd is het de verwachting dat de maatschappelijke begeleiding uitgebreid wordt en dat de vrijwilliger aanvullende taken verricht op het werk van de trajectregisseur.

Financieel ontzorgen

Gemeenten worden verplicht om bijstandsgerechtigde statushouders de eerste zes maanden financieel te ontzorgen. Op dit moment verzorgt het BAD van de gemeente Deventer dit al door middel van budgetbeheer, ten aanzien van twee kostenposten. Het is wenselijk om, als het advies van VluchtelingenWerk over de financiële zelfredzaamheid van een statushouder daartoe leidt, het ontzorgen te verlengen. Het is van belang om de training Euro-Wijzer, die door VluchtelingenWerk wordt verzorgd, te blijven aanbieden aan statushouders. Het is ook wenselijk om het huidige budgetbeheer bij het BAD te continueren en uit te breiden naar meerdere kostenposten, zij bezitten immers de nodige ervaring en expertise. Voor wat betreft de begeleiding door professionals is het wenselijk om een grotere rol te geven aan de budgetbeheerder van het BAD. Denk hierbij aan het maken van een budgetplan, het inschatten van de financiële zelfredzaamheid, het geleidelijk afschalen van de dienstverlening en het waar nodig voeren individuele adviesgesprekken.

Tolkvoorziening

Bij een deel van de gesprekken tussen een inburgeraar en een trajectregisseur zal de inzet van een tolk nodig zijn. Voor de gezinsmigranten gaan we uit van 40% van de inzet bij statushouders, omdat zij vaker een netwerk hebben in Nederland dat hen kan ondersteunen in de gesprekken en/of omdat ze de basis van de taal al kennen.

Overige dienstverlening

De overige ondersteuning bestaat onder andere uit beleidsinzet, contractmanagement en inkoop, het opleggen en innen van boetes en de afhandeling van bezwaar en beroep. Alleen de beleidsinzet, het contactmanagement en de inkoop is meegenomen in de totaalberekening.

Als het gaat om de beleidsinzet wordt er bij de berekening van AEF bij een G40 gemeente uitgegaan van 1,25 FTE per jaar, voor onder andere het opstellen en evalueren van het beleid. Dit ervaren wij als een ruime raming. Een formatie van 1 FTE is wenselijk om aan de taken van de beleidsinzet te voldoen. Deze formatie hoeft niet alleen benut te worden voor beleidsadvies, maar ook voor het sturen op de contractafspraken, het toezien op de kwaliteit en integraliteit van de inburgeringsvoorzieningen, en het verzorgen van de inkoop. Deze medewerker zal deel uitmaken van het programma Meedoen en een nauwe verbinding hebben met het programma Werk en Inkomen.

Informatievoorziening

Voor de inrichting van de informatiesystemen zal de gemeente extra budget ontvangen. De verwachting is dat er in eerste instantie aanpassingen gedaan zullen worden aan de huidige systemen die gebruikt worden voor regievoering. Als de trajectregie intern belegd zal worden, zal er worden aangesloten bij de implementatie van de nieuwe klant-volg systemen in het sociaal domein.

4. Financieel overzicht

4.1 Begroting

In de onderstaande begroting wordt uitgegaan van een instroom van 75 statushouders en 25 gezinsmigranten. Het jaar 2022 betreft een instroomjaar van statushouders en gezinsmigranten die onder de nieuwe wet vallen en waarin nog niet het volledige budget van uitvoeringsmiddelen beschikbaar wordt gesteld.

2022		2023	
Inkomsten		Inkomsten	
Inburgeringsmiddelen	€ 968.125,00	Inburgeringsmiddelen	€ 968.125,00
Uitvoeringsmiddelen	€ 345.687,00	Uitvoeringsmiddelen	€ 380.298,00
Faciliteiten besluit	€ 50.000,00	Faciliteiten besluit	€ 50.000,00
Gem. budget Inburg.	€ 200.000,00	Gem. budget Inburg.	€ 200.000,00
Prijsindex + Meicirc.21	€ 67.230,00	Prijsindex + Meicirc.21	€ 39.219,00
Invoeringsbudget	€ 198.992,00	BOH 2022	€ 646.400,00
Ondertussengroep	€ 95.474,00		
Compensatiebudget	€ 15.832,00		
Reserve nieuwkomers	€ 760.554,00		
Totaal	€ 2.701.894,00	Totaal	€ 2.284.042,00
Uitgaven		Uitgaven	
Leerroutes	€ 750.000,00	Leerroutes	€ 750.000,00
MAP	€ 4.875,00	MAP	€ 4.875,00
Maatschappelijke begeleiding	€ 300.000,00	Maatschappelijke begeleiding	€ 300.000,00
PVT	€ 5.800,00	PVT	€ 5.800,00
Tolkvoorziening	€ 47.175,00	Tolkvoorziening	€ 47.175,00
Regievoering	€ 160.000,00	Regievoering	€ 208.000,00
Financieel ontzorgen	€ 108.150,00	Financieel ontzorgen	€ 108.150,00
Beleidsondersteuning	€ 81.921,00	Beleidsondersteuning	€ 81.921,00
Deventer Doet	€ 55.000,00	Deventer Doet	€ 55.000,00
Match & Connect	€ 81.439,00	Match & Connect	€ 81.439,00
Jongerennet	€ 44.102,00	Jongerennet	€ 44.102,00
KonnecteD+	€ 153.000,00	KonnecteD+	€ 153.000,00
Onderwijsroute	€ 63.000,00	Onderwijsroute	€ 63.000,00
Inrichting Beleid	€ 95.968,00	Inrichting Beleid	€ -
Ondertussengroep	€ 102.700,00	Ondertussengroep	€ 89.250,00
ELIP-groep	€ 2.364,00	ELIP-groep	€ 2.364,00
Totaal	€ 2.055.494,00	Totaal	€ 1.994.076,00
Resultaat	€ 646.400,00	Resultaat	€ 289.966,00

4.2 Structurele en incidentele middelen

Naast de structureel te ontvangen middelen, zoals de inburgerings- en uitvoeringsmiddelen, ontvangt de gemeente ook incidentele middelen. Dit gaat om het invoeringsbudget, middelen voor de ondertussengroep en compensatie voor het uitstel van de wet (compensatiebudget). De afgelopen jaren is niet-uitgegeven budget opgenomen in de reserve nieuwkomers.

De incidentele middelen worden ingezet om de ondertussengroep extra te begeleiden. Deze gelden geven de gemeente de mogelijkheid om, ondanks de hogere huisvestingstaakstelling, inburgeraars zo veel als mogelijk te begeleiden in lijn met de nieuwe wet, en een impuls te geven aan de uitstroom

van inburgeringsplichtigen onder het huidige stelsel. Ook zal er, blijvend, extra aandacht voor de ELIP-groep zijn. Daarnaast worden incidentele middelen ook ingezet om participatie voor statushouders die de Z-route volgen (660 uur) en statushouders uit de ondertussengroep in de groepen 'faciliteren' en 'zorgen' aan te bieden. Hiervoor wordt subsidie verleend aan Deventer Doet, Humanitas/ Stichting Present (Match & Connect) en Stichting Jongerenet.

4.3 Risico's

- De kostenraming van de inburgeringsvoorzieningen en uitvoeringsmiddelen vormen het uitgangspunt voor het jaar 2022 en 2023. In 2023 zal e.e.a. worden getoetst. Er zal onder meer t.a.v. de regievoering worden gewerkt met een formatiecalculatiemodel en een meting, vanuit de afdeling Inkomensondersteuning, en op basis hiervan worden mogelijk aanpassingen doorgevoerd.
- Fluctuaties in de huisvestingstaakstelling in het verleden, laten een grote onzekerheid zien in het jaarlijks te verwachten aantal inburgeraars. Hoewel de middelen voor de inburgeringsvoorzieningen gebaseerd worden op het aantal inburgeraars, is dit niet het geval voor de uitvoeringsmiddelen. Bij een hogere instroom dan 75 statushouders en 25 gezinsmigranten per jaar, blijven er onder de streep minder uitvoeringsmiddelen over voor dienstverlening per inburgeraar, zoals voor de regievoering en het financieel ontzorgen.
- Gemeenten ontvangen de SPUK voor statushouders verspreid over drie jaren. Het budget voor het jaar waarin de verhuizing plaatsvindt zal naar de nieuwe gemeente gaan. De budgetten worden namelijk uitgekeerd aan de gemeente waar de statushouder aan het einde van het jaar (op 31 december) woonachtig is. Mocht een statushouder aan het eind van het eerste jaar dus verhuizen naar een andere gemeente, dan zal de gemeente geen budget ontvangen, ondanks dat er al veel voorzieningen zullen zijn ingezet. De verwachting is dat dit in heel beperkte mate zal plaatsvinden.
- Vanaf 2026 is er kans op een gedeeltelijke prestatiebekostiging op basis van het aantal afgeronde inburgeringstrajecten.
- Voorzieningen zoals vervoer en kinderopvang zijn niet meegenomen in de totaalberekening. Afhankelijk van de invulling zou dit extra kosten met zich mee kunnen brengen.

4.4 Conclusie

Structureel ontvangen we minder dan we verwachten uit te geven. Dit tekort komt voort uit het volgende:

- Vanuit het Rijk worden voorsnog onvoldoende middelen ter beschikking gesteld voor de Onderwijsroute.
- We houden ons aan de verplichtingen vanuit de wet, maar vinden het vooral van belang dat inburgeraars goed kunnen inburgeren in Deventer.
- We zetten in het aanbod extra in op participatie naast de taallessen. Gebleken is dat hiermee de taal sneller wordt geleerd, de gemiddelde uitkeringsduur korter is en de inburgering succesvoller. Dit aanbod zal worden uitgevoerd door KonnecteD.
- We vinden het van belang lokale samenwerkingspartners als VluchtelingenWerk, Stichting Jongerenet en Deventer Doet in te blijven zetten en succesvolle projecten en verschillende vormen van ondersteuning te continueren.
- Met deze werkwijze verwachten wij dat mensen sneller en succesvoller inburgeren waardoor men sneller uit de bijstand kan stromen.

Het tekort willen we de komende twee jaren dekken vanuit de reserve nieuwkomers. Deze reserve, zoals te zien in de begroting (paragraaf 4.1), zetten we vanaf 2022 in. Op basis van het formatiecalculatiemodel, de daadwerkelijke instroom en nieuwe ramingen voor de toekomst wordt

in 2023 het financiële kader geactualiseerd. De voortgang van de zogenaamde ondertussengroep speelt hierin uiteraard ook een rol.

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

0570 - 693302/ 06-51578277
direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

DEV-PRO 2021-002581
kenmerk

uw referentie

12 oktober 2021
datum

E. Lagendijk
contactpersoon

Reactie op advies ASDD (concept)notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van Wet inburgering 2021'
onderwerp

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein Deventer, beste heer Loderus en heer Pels,

Op 29 september jl. heeft het college van B&W uw reactie ontvangen op de (concept)notitie 'Inrichtingskeuzes als gevolg van Wet inburgering 2021'. Allereerst willen wij u hartelijk danken voor deze reactie. Wij vinden de inbreng van de ASDD van groot belang. In deze brief wordt puntsgewijs gereageerd op de door u gegeven adviezen en aandachtspunten.

- Het overkoepelend advies van uw adviesraad is om teksten uit de modelverordening te verwerken in de notitie. We veronderstellen dat dit als doel heeft om verschillende onderdelen van de inburgeringsvoorzieningen te verduidelijken.

De teksten uit de modelverordening bevatten heel gedetailleerde informatie. We hebben er voor gekozen de inhoud hiervan op te nemen in beleidsregels. Een conceptversie van de beleidsregels zal t.z.t. ter advisering worden voorgelegd aan uw adviesraad.

- Het is van groot belang om helder te maken over welke kwaliteiten de trajectregisseurs moeten beschikken en welke scholing geboden wordt aan de regisseurs.

Dit belang onderschrijven wij. Onderdeel van de implementatiefase is dan ook het opstellen van een functieprofiel en de inrichting van de scholing van trajectregisseurs.

- De link wordt gemist, die er nu wel is, met Inzet op maat. We veronderstellen dat dit advies gaat over de relatie met de andere beleidsterreinen in het sociaal domein.

Het belang van verbinding binnen het sociaal domein wordt onderschreven. Dit zal vorm krijgen in de inrichting van de uitvoering van de nieuwe taken.

- In de relatie met de Participatiewet moet niet uit het oog verloren worden dat het PIP leidend is.

De participatiecomponent wordt zo veel mogelijk georganiseerd binnen de bestaande infrastructuur wat betreft inburgering in Deventer. De doelen in het PIP zijn hierbij inderdaad leidend. In de notitie is de aanvulling gedaan dat het PIP leidend is.

- Over de rol van VluchtelingenWerk en het vervallen van enkele taken van hen ontvangt uw adviesraad graag een duidelijker omschrijving. Nu dreigt de kans aanwezig dat taken niet of niet voldoende opgepakt worden. Wat is precies de inhoud van de taken en wiens verantwoordelijkheid is dit?

Het gaat hierbij om taken als adviseren over inburgering, de monitoring en de begeleiding naar participatie. Deze taken worden overgenomen door de trajectregisseur. De precieze verdeling van taken voor de trajectregisseurs en die van medewerkers van VluchtelingenWerk wordt samen met de betrokkenen nader uitwerkt.

- Over het PVT wordt gemeld dat de gemeente inhoud van het programma bepaalt, o.a. op basis van gesprekken met de doelgroep. Dat klopt op zich, maar hier dient gerefereerd te worden aan het PIP, want daarin wordt het individuele plan zwart op wit beschreven.

Het gaat hier om een algemene omschrijving van de inrichting van het PVT. De invulling van het hele inburgeringsaanbod, waaronder het PVT, wordt door de trajectregisseur afgestemd op de specifieke behoeften van de inburgeraar en afspraken hierover worden in het PIP vastgelegd.

- Het vastleggen van de afspraken en evaluatie van het PIP wordt gemist in de notitie. De voortgang van de inburgering moet immers verantwoord worden. Bij goede verslaglegging kan er op feiten gebaseerd geëvalueerd worden en is bijsturen/bijstellen verantwoord mogelijk.

Dit belang onderschrijven we. In de notitie is de aanvulling gedaan dat trajectregisseurs ook afspraken vastleggen en zorgdragen voor de verslaglegging van de voortgangsgesprekken.

- In de notitie wordt bij relatie met de Participatiewet voor de groep 'faciliteren' gesproken over vrijblijvend. Dit zou niet gaan gelden voor de nieuwe deelnemers, die vallen onder de nieuwe inburgering. Dit kan niet. Val je in de groep 'faciliteren' dan moet dit ook gelden voor inburgeraars. Afspraak is dat er groei mogelijk is van 'faciliteren' naar 'groeien'. Standaard mag dit dus niet geëist worden.

Volgens de opgestelde richtlijnen behoren inburgeraars die deelnemen aan de Z-route tot de klantgroep 'faciliteren'. Het beleid 'Inzet op maat' stelt dat participatie voor deze klantgroep vrijblijvend is (i.r.t. de Participatiewet). De statushouders hebben, naast dit beleid, echter te maken met de verplichtingen uit de Wet inburgering 2021. Dat loopt naast elkaar.

- Wij dringen er met klem op aan om in de definitieve versie ook heel duidelijk te maken dat inburgeren een voorwaarde is om succesvol in onze complexe maatschappij mee te doen. Hierbij is het van groot belang om bij de maatschappelijke begeleiding extra aandacht te besteden aan in Nederland geldende normen en waarden aangaande positie van meisjes en vrouwen, acceptatie van homoseksualiteit en onderkenning transgender problematiek in onze samenleving. Maar ook veel aandacht voor sport, waaronder fietscursus en zwemles, leefstijl, waaronder gezonde voeding en media-wijsheid. Dit legt een grote verantwoordelijkheid bij de regisseurs, die immers ook dienen te zorgen voor het opleiden van bekwame vrijwilligers, want tijdig onderkennen van aanwezige PTSS en andere GGZ gerelateerde problematiek bij inburgeraars kan veel leed voorkomen. Goede inburgering betekent winst voor onze hele maatschappij!

Deze belangen onderschrijven wij. Aan de notitie is de zin 'Inburgeren is een voorwaarde om succesvol in onze complexe maatschappij mee te doen' toegevoegd. De rol van de trajectregisseur en daarnaast die van een maatschappelijk begeleider is hierin van groot belang voor elke inburgeraar. Voor elke inburgeraar zal afzonderlijk bekeken worden wat hierin nodig en passend is.

- Als ASDD worden we graag ruim op tijd meegenomen in de verdere besluitvorming en wij denken graag mee over eventuele aanpassingen na de opgedane ervaring.

Een conceptversie van de beleidsregels zal t.z.t. ter advisering worden voorgelegd aan uw adviesraad. We stellen het erg op prijs dat u aanbiedt mee te denken over eventuele aanpassingen na de opgedane ervaring.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van B&W,

Rob de Geest
Wethouder